Гомельскі універсітэт

ГАЗЕТА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

№ 2 (845) | Аўторак, 19 студзеня 1993 г. | Газета заснавана ў верасні 1969 года | Выходзіць два разы ў месяц | Цана 1 руб.

Інтэрв'ю

ФОНД САЦЫЯЛЬНАЙ ДАПАМОГІ СТУДЭНТАМ

Цяпер толькі і чуеш паўсюдна скаргі людзей на тое, што жыццё з кожным днём становіцца ўсё больш і больш складаным. Не выключэнне з гэтага і студэнты, якім атрымліваемай стыпендыі ледзь хапае на існаванне, што не назавеш раскошным. Таму стварэнне ў нашым універсітэце фонда сацыяльнай дапамогі ім з'яўляецца вельмі актуальным.

Аб мэтах, парадку ўтварэння фонду і размеркавання яго сродкаў карэспандэнт газеты гутарыць са старшынёй прафкома студэнтаў Н. І. Колтышавай.

— Ужо сама назва фонду гаворыць сама за сябе. І ўсё ж, Надзежда Іванаўна, хацелася б больш падрабязна даведацца аб новай у нашым універсітэце структуры.

— Хачу адразу зазначыць, што такія фонды ўжо існуюць у іншых ВНУ нашай рэспублікі і горада Гомеля, у прыватнасці. Так што тут мы, як кажуць, «Амерыкі не адкрылі». Нармальныя ўмовы для вучобы патрэбны кожнаму маладому чалавеку, незалежна ад профілю вышэйшай навучальнай установы, у якой ён набывае спецыяльнасць. І яго матэрыяльнае становішча адыгрывае тут найгалоўнейшую ролю. Фонд сацыяльнай дапамогі і заахвочвання ўтвораны якраз з мэтай павышэння жыццёвага ўзроўню малазабяспечанага студэнта, студэнцкіх сем'яў, а таксама паляпшэння дабрабыту, матэрыяльнага становішча іншых катэгорый моладзі, якая вучыцца.

— Каму ў першую чаргу будзе аказвацца дапамогу створаны фонд?

— Студэнтам-сіротам, тым, хто застаўся без апекі бацькоў, студэнтам з цяжкім матэрыяльным становішчам, маладым сем'ям (у першую чаргу тым, якія жывуць і інтэрнаце, маюць дзяцей), юнакам і дзяўчатам, якія здымаюць прыватнае жыллё. Са сродкаў фонду ім будзе аказвацца аднаразовая матэрыяльная дапамога, часткова кампенсавацца кватэрная плата.

Да сказанага трэба дадаць яшчэ, што матэрыяльнае заахвочванне будуць атрымліваць таксама студэнты, якія актыўна ўдзельнічаюць у грамадскім жыцці універсітэта, у сельгасработах, займаюцца ў калектывах мастацкай самадзейнасці ГДУ, абараняюць яго гонар на разнастайных спартыўных спаборніцтвах. Са сродкаў фонду можа аказвацца дапамога і на лячэнне.

— З якіх жа сродкаў фарміруецца фонд?

— Ён утвараецца са сродкаў, якія паступаюць ад прадпрыемстваў і арганізацый для частковага пакрыцця затрат на навучанне студэнтаў, з грошай, што прадпрыемствы, калгасы і саўгасы пералічваюць за работу студэнтаў у трэцім працоўным семестры. Сюды ж уваходзяць і сродкі ад кааператываў, малых прадпрыемстваў, працуючых на базе універсітэта, а таксама грашовыя сумы, якія універсітэт атрымлівае з іншых (па-за бюджэтных) крыніц.

— У якім памеры фондам можа аказвацца аднаразовая дапамога тым студэнтам, якія яе папросяць?

— Да кожнага выпадку звяртання студэнта па дапамогу ў фонд — падыход індывідуальны. Будзе ўлічвацца яго матэрыяльнае, сямейнае становішча, іншыя акалічнасці, і грашовая сума тут не будзе абмяжоўвацца.

— Куды ж звяртацца студэнтам, каб атрымаць дапамогу з фонду?

— Усе гэтыя пытанні можна вырашыць у прафкоме студэнтаў (галоўны корпус, п. 1-17).

Гутарыла Т. ДУБЯК.

У фотааб'ектыве—сесія

Працягваюцца хвалюючыя дні зімовай сесіі ў студэнтаў універсітэта. Да яе фінішу ім хочацца дайсці без зрываў, атрымаць на экзаменах толькі станоўчыя адзнакі. А гэта само сабой не прыходзіць, трэба працаваць і працаваць...

На здымку ўверсе: экзамен па методыцы выкладання літаратуры ў IV-курснікаў рускага аддзялення філалагічнага факультэта праходзіў у форме ўзаемаправеркі студэнтамі ведаў пад кантролем выкладчыцы кафедры рускай літаратуры Н. П. Капшай. Студэнткі гр. Р-42 Галіна Варонін атрымала адзнаку «выдатна», Алеся Літвінчук — «добра».

Першакурсніца гістарычнага факультэта Вольга Солган на экзамене па гісторыі Старажытнага Усходу, які прымаў асістэнт А. М. Кротаў, атрымала вышэйшую адзнаку.

Фота У. Чысціка.

Нарада дэканаў

12 студзеня прарэктар па вучэбнай рабоце М. М. Воінаў правёў нараду дэканаў. Спачатку ён звярнуў іх увагу на паляпшэнне вучэбна-метадычнай работы. У цяперашні час яны і іх намеснікі пад асаблівы кантроль павінны ўзяць ход экзаменацыйнай сесіі. Трэба дамагацца таго, каб экзаменатары не дапускалі ніякіх парушэнняў, праяўлялі тактоўнасць і аб'ектыўнасць у ацэнцы ведаў.

Нядаўна універсітэт набыў сучасную паліграфічную тэхніку. Гэта дазволіць на ўласнай базе ў значнай меры павялічыць выпуск метадычнай і дапаможнай літаратуры, асабліва па такіх спецыяльнасцях як правазнаўства і гісторыя, па іншых грамадска-палітычных дысцыплінах. Менавіта па іх цяпер адчуваецца найбольш недахоп патрэбных падручнікаў. Ужо складзены план унутрыуніверсітэцкіх выданняў. Яго аб'ём — 490 друкаваных аркушаў. Гэта намнога больш, чым ва ўсе папярэднія гады. Аднак папкі рэдакцыйна-выдавецкага аддзела амаль пустыя. Аўтары запланаваных да друку прац з прадстаўленнем рукапісаў чамусьці не спяшаюцца. А гэта можа прывесці да невыканання выхаду прадугледжаных выданняў. Да таго ж рэдакцыйна-выдавецкі аддзел неабходна даўкамплектаваць кадрамі.

Затым М. М. Воінаў спыніўся на пытанні пераходу выкладання ва універсітэце на беларускай мове. Пакуль што яно вырашаецца вельмі марудна. У мэтах больш паспяховага авалодання беларускай мовай у бліжэйшы час мяркуецца стварыць адпаведныя курсы з рознай колькасцю гадзін на яе вывучэнне. Камплектаванне груп будзе праводзіцца з улікам ведання беларускай мовы.

1 мая 1994 года наш універсітэт будзе адзначаць свой юбілей — 25-годдзе з дня адкрыцця. Як адзначыў М. М. Воінаў, ужо цяпер патрэбна пачынаць актыўную падрыхтоўку да гэтай знамянальнай даты. Трэба пастарацца, каб кожная кафедра, кожны факультэт, як кажуць, набылі свой твар. Таму неабходна правесці вялікую работу па іх афармленню. У гэтай справе пэўную дапамогу акажа і аргкамітэт па падрыхтоўцы да юбілею універсітэта, які прадугледжана зацвердзіць на адным з бліжэйшых пасяджэнняў вучонага савета.

У нарадзе дэканаў прынялі ўдзел старшыня прафкома выкладчыкаў і супрацоўнікаў Г. І. Варатніцкі і старшыня прафкома студэнтаў Н. І. Колтышава. Георгій Іванавіч сказаў аб тым, што на наступны месяц прадугледжана заключэнне калектыўнага дагавора паміж працоўным калектывам універсітэта і адміністрацыяй і прасоў, каб з факультэтаў падавалі ў яго свае прапановы ў пісьмовай форме. Надзежда Іванаўна расказала аб магчымасцях прафкома студэнтаў па забеспячэнню іх пуцёўкамі, арганізацыі адпачынку і аздараўлення іх у час зімовых канікулаў.

Вашы прапановы

У КАЛЕКТЫЎНЫ ДАГАВОР

Зараз ідзе работа над заключэннем калектыўнага дагавору на 1993 год. Просьба да ўсіх членаў калектыву ГДУ, якія жадаюць унесці ў яго свае прапановы і пажаданні, накіроўваць іх у пісьмовай форме ў прафком выкладчыкаў і супрацоўнікаў (галоўны корп., п. 1-22).

ПРАФКОМ.

АБРАНЫ ПА КОНКУРСУ

На пасяджэнні вучонага савета, якое адбылося 8 студзеня, разгледжаны кадравыя пытанні. Загадчыкамі кафедр абраны: беларускай мовы—дацэнт **А. А. Станкевіч**, радыёфізікі — доктар тэхнічных навук, дацэнт **Ю. С. Ушакоў**; прафесарам кафедры алгебры і геаметрыі—дацэнт **А. М. Скіба**, прафесарам кафедры агульнай фізікі— доктар тэхнічных навук **І. М. Мельнічэнка**. На пасаду дацэнтаў выбраны: **В. А. Капытка**— па кафедры рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства, па кафедры эканомікі і кіравання вытворчасцю — **Т. Д. Трацэўская**.

Старшымі выкладчыкамі абраны: **В. І. Багдановіч**— па кафедры радыёфізікі, **М. Ц. Баранаў**, **У. А. Замятнін** — па кафедры агульнай фізікі, **І. М. Якаўцоў** — па кафедры фізічнай метралогіі.

На конкурснай аснове вучоны савет рэкамендаваў кандыдата педагагічных навук **Г. І. Нарскіна** з кафедры лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту да прысваення вучонага звання дацэнт.

1992 ГОД: ВЫНІКІ НАШАЙ РАБОТЫ

Як паведамлялася ў папярэднім нумары нашай газеты, на савеце універсітэта 8 студзеня г. г. была заслухана, абмеркавана і зацверджана справаздача рэктара, члена-карэспандэнта АН Беларусі Л. А. Шамяткова аб выніках работы за 1992 год. Прапануем увазе чытачоў яе змест.

(Справаздача на савеце ГДУ рэктара члена-карэспандэнта АН Беларусі Л. А. Шамяткова)

Справаздачны перыяд, адзначыў Л. А. Шамяткоў, быў насычаны паўсядзённай работай па забеспячэнню вучэбнага працэсу, стварэнню ўмоў працы, быту і адпачынку выкладчыкаў, супрацоўнікаў і студэнтаў, удасканальванню матэрыяльнай базы. У складаных умовах нестабільнасці эканомікі ў рэспубліцы, інфляцыі, разрыву дзелавых адносін з прадпрыемствамі, арганізацыямі ўсё ж удалося ў цэлым захаваць рэжым працаздольнасці калектыву, а па шэрагу пазіцый дабіцца пэўных поспехаў.

НАВУЧАЛЬНЫ ПРАЦЭС

На дзевяці факультэтах па 18-ці спецыяльнасцях ва універсітэце праходзяць падрыхтоўку 4258 студэнтаў дзённай і 2702 завочнай форм навучання. Па выніках вясновай экзаменацыйнай сесіі амаль 300 студэнтаў стацыянара атрымалі выдатныя адзнакі, 405 — нездавальняючыя. За непаспяховасць у мінулым годзе адлічана 160 студэнтаў дзённага і столькі ж завочнага навучання. Павялічылася колькасць студэнтаў-завочнікаў, якія атрымалі нездавальняючыя адзнакі. Калі ў 1991 годзе іх было 665, дык у справаздачным — амаль 700. Асаблівую заклапочанасць выклікае нізкая паспяховасць па дысцыплінах кафедр рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства; матэматычнага аналізу; эканомікі і кіравання вытворчасцю. Прычын нізкай паспяховасці шмат: недастатковы ўзровень падрыхтоўкі абітурыентаў, слабая індывідуальная праца выкладчыкаў са студэнтамі, адсутнасць належнага кантролю за навучальным працэсам загадчыкаў кафедр, дэканаў і іх намеснікаў. Маюць месца зрывы вучэбных заняткаў па французскай мове, філасофіі, самавольныя, несанкцыяваныя пераносы дэканатамі заняткаў і экзаменаў. Адчувальна адбіваецца на якасці і падрыхтоўцы студэнтаў недахоп вучэбнай і метадычнай літаратуры па дысцыплінах правазнаўчага цыклу, гістарычным, па спецыяльнасці «Бухгалтарскі ўлік, кантроль і аналіз гаспадарчай дзейнасці» і інш.

Яшчэ адна з праблем — забяспечанасць аўдыторыямі. Адсутнасць аўдыторый для правядзення заняткаў часта тлумачыцца нерацыянальным складаннем раскладу на дзвюх зменах стацыянара. Таму вучэбнаму аддзелу і дыспетчарскай службе трэба ўзяць пад кантроль выкананне раскладу заняткаў. Адмоўна адбіваецца на арганізацыі навучальнага працэсу неўкамплектаванасць аўдыторый неабходнай мэбляй, крайняя слабая іх асветленасць.

Не выканана рашэнне вучонага савета універсітэта аб распрацоўцы вучэбнага плана кафедрай бухуліку і АГД сумесна з дэканатам завочнага факультэта па падрыхтоўцы спецыялістаў з трохгадовым тэрмінам навучання для асоб, якія маюць сярэднюю спецыяльную адукацыю.

Летась 1112 выпускнікоў нашага універсітэта атрымалі дыпломы высокакваліфікаваных спецыялістаў, у тым ліку 42— з адзнакай. Упершыню ў справаздачным годзе старшынямі ДЭК былі дэканы або іх намеснікі. Гэта дазволіла з'эканоміць грашовыя сродкі і павысіць адказнасць кафедр і дэканатаў за якасць падрыхтоўкі спецыялістаў.

У мінулым годзе праведзена работа па рэарганізацыі некаторых кафедр грамадска-гуманітарнага цыкла. Ліквідаваны кафедры палітычнай эканоміі, палітычнай гісторыі XX ст., гісторыі СССР і БССР; этыкі, эстэтыкі і гісторыі культуры. Адкрыты новыя кафедры: гісторыі Беларусі; гісторыі ўсходнеславянскіх народаў; эканамічных тэорый; культуралогіі; палітычнай сацыялогіі. Усе яны, а таксама кафедры філасофіі і фізічнага выхавання ўключаны ў склад адпаведных факультэтаў. Гэта не азначае проста кадравыя перастаноўкі. Рэарганізацыя структуры кафедр мае на ўвазе паглыбленую пераарыентацыю вучэбнай, навуковай і метадычнай работы з улікам сучасных патрабаванняў.

У плане новых падыходаў да вырашэння задач падрыхтоўкі сучаснага спецыяліста многае мы ускладваем на адкрыццё спецыялізацыі «Арганізацыя і ўлік знешнеэканамічнай дзейнасці» для найбольш падрыхтаваных студэнтаў эканамічнага факультэта. Дарэчы, у справаздачным перыядзе ўмацаваліся нашы сувязі з навучальнымі ўстановамі замежных краін. Ва універсітэце на філалагічным і матэматычным факультэтах навучаўся 51 студэнт па міждзяржаўных пагадненнях. У аспірантуры на філфаку навучалася 4 чалавекі і на матфаку — 1. 9 чалавек закончылі поўны курс універсітэта: двое філолагаў і сямёра матэматыкаў. Па розных прычынах з універсітэта было адлічана 5 чалавек, прыбыло на вучобу — 18.

У цяперашні час на 1—5 курсах і ў аспірантуры навучаецца 58 чалавек, па індывідуальных кантрактах (стажыроўка, тэрмін закончыўся 1 студзеня 1993 г.) на філалагічным, матэматычным і эканамічным факультэтах) з 21 краіны. З 1992 года ва універсітэце па кантракту навучаецца 30 юнакоў і дзяўчат з КНР.

Работа з замежнымі студэнтамі ўскладвае на ўсіх нас вялікія абавязкі і адказнасць. Думаю, што створаны аддзел міжнародных сувязей стане сапраўдным каардынатарам у наладжванні нармальных умоў для вучобы, быту і адпачынку замежных студэнтаў, аспірантаў і стажораў. Многае ў гэтым плане неабходна зрабіць і прарэктару па гаспадарчай рабоце У. М. Палевікову.

ПРАФАРЫЕНТАЦЫЯ — СПРАВА ВАЖНАЯ

Вучэбная работа, працягваў далей Л. А. Шамяткоў, яе поспех у многім залежыць ад прафарыентацыйнай накіраванасці. Трэба адзначыць, што ў мінулым годзе яна праводзілася даволі эфектыўна, што забяспечыла якасны набор першакурснікаў, аб чым падрабязна гаварылася на нядаўнім пасяджэнні вучонага савета. Яе стабілізацыі, разнастайнасці форм садзейнічала адкрыццё факультэта давузаўскай падрыхтоўкі і кафедры псіхалагічнай дыягностыкі і давузаўскай падрыхтоўкі.

У 1992 годзе працягвалася работа ў спецыялізаваных класах пры ГДУ на базе СШ № 56. Адбыўся першы выпуск вучняў 11-га класа (пасля двух гадоў навучання). Сумешчаныя экзамены прыкладна палавіна вучняў здала без здавальняючых адзнак і была залічана ва універсітэт у адпаведнасці з палажэннем аб спецыялізаваных класах. Астатнія выпускнікі гэтай школы здавалі экзамены на агульных падставах і амаль усе былі залічаны па конкурсу. Гэта сведчыць, з аднаго боку, аб высокім узроўні патрабаванняў, якія ставяцца на сумешчаных экзаменах, і аб дастаткова добрай падрыхтоўцы вучняў, з другога боку.

Працягвалася работа ў Буда-Кашалёўскай (раённай) вочна-завочнай школе пры факультэце давузаўскай падрыхтоўкі ГДУ, дзе летась адбыўся першы выпуск. Вучні гэтай школы здавалі сумешчаныя экзамены (толькі па прафілюючых дысцыплінах) і ўдзельнічалі ў агульным конкурсе пры паступленні ва універсітэт з атрыманымі адзнакамі. Варта адзначыць, што ў Буда-Кашалёўскай школе вядзецца падрыхтоўка лепшых вучняў школ гэтага раёна толькі на педагагічныя спецыяльнасці. На ўступных экзаменах большасць з іх атрымалі добрыя і выдатныя адзнакі.

Працягвае функцыяніраваць вучэбна-вытворчы камбінат на матэматычным, філалагічным, фізічным факультэтах і факультэце фізічнай культуры.

Усяго ў цяперашні час выкладчыкі ГДУ непасрэдна ўдзельнічаюць у давузаўскай падрыхтоўцы вучняў 10 і 11 класаў 30-ці класаў Гомельскай вобласці.

Заключаны дагавор і пачата арганізацыя вучэбна-вытворчага камбіната па распрацоўцы вучэбна-метадычнага забеспячэння для добрушскай гімназіі № 1.

Навуковай ідэяй, якая аб'ядноўвае разнародны састаў кафедры псіхалагічнай дыягностыкі і давузаўскай падрыхтоўкі, з'яўляецца праблема прафесіянальнага адбору абітурыентаў на падрыхтоўчае аддзяленне і ў спецкласы пры універсітэце на аснове псіхадыягностыкі схільнасцей і здольнасцей. Зацікаўлены ўдзел выкладчыкаў у мерапрыемствах, якія праводзяцца на кафедры і факультэце, дазволіў вызначыць тэму НДР на 1993 год: «Удасканальванне метадаў вызначэння прыгоднасці школьнікаў да навучання на падрыхтоўчым аддзяленні і ў спецкласах пры ГДУ».

Бясспрэчна, названым факультэту, кафедры, падрыхтоўчаму аддзяленню яшчэ патрэбна вырашыць шэраг праблем па паляпшэнню якасці сваёй работы. Але ім патрэбна і дапамагчы ва ўкамплектаванні кадрамі, у матэрыяльным забеспячэнні.

НАВУКОВАЯ ДЗЕЙНАСЦЬ

Гэтыя праблемы стаяць не толькі перад названымі падраздзяленнямі. Ва ўмовах пераходу да рыначнай эканомікі з многімі цяжкасцямі давялося сутыкнуцца універсітэцкай навуцы. На чарговым вучоным савеце мы падрабязна прааналізуем яе поспехі і перспектывы. Сёння ж хочацца адзначыць галоўнае: захаваны высокі творчы патэнцыял, навуковыя калектывы; пашырылася і ўзмацнела міжнароднае супрацоўніцтва — вучоныя універсітэта прынялі ўдзел у канферэнцыях і стажыроўках у ЗША, Кітаі, Польшчы, Нідэрландах.

Навуковая дзейнасць універсітэта ажыццяўлялася ў напружаных умовах фінансавання. Да канца года, напрыклад, адбылася абвальная індэксацыя амаль усіх дзяржбюджэтных цэн, і універсітэт трапіў у становішча фінансавага перанасычэння каштарысаў па тэмах, калі вельмі складана хутка расходаваць сродкі па артыкулах — матэрыялы, абсталяванне, уключаючы і заработную плату. Тым не менш універсітэт паспяхова справіўся з усімі ўзнікшымі прыемнымі і не вельмі прыемнымі праблемамі. Выкананы тэматычны план універсітэта. Агульны аб'ём фінансавання па дзяржбюджэтных і гаспдагаворных работах склаў 13055,1 тыс. руб., што перавышае ўзровень 1991 г. на 14,4%. Пры гэтым дзяржбюджэтнае фінансаванне ўзрасло на 91,6% (1991 г. — 943,6 тыс. руб, 1992 г. — 11261,8 тыс. руб.; у тым ліку па тэмах, фінансуемых Міністэрствам адукацыі, — 6700 тыс. руб., па праграмах «Чарнобыль» і «Дзеці Чарнобыля» — 2696 тыс. руб., дзяржзаказ — 2160 тыс. руб., па навукова-тэхнічных рэспубліканскіх праграмах — 1420 тыс. руб. Упершыню выдзеліў фінансаванне ў суме 900 тыс. руб. Фонд фундаментальных даследаванняў. Аб'ём гаспдагаворных НДР склаў 1793,3 тыс. руб. Заўважым, што дзякуючы актыўнасці кафедр, лабараторый, творчых калектываў універсітэцкая навука ў такі складаны час атрымала значную фінансавую падтрымку.

У 1992 годзе выкладчыкі і супрацоўнікі універсітэта выступілі на 33-х навуковых канферэнцыях са 161 дакладам.

Агульны аб'ём выданняў універсітэта склаў 213,91 друкаванага аркуша. Апублікавана 80 артыкулаў у часопісах і зборніках, з іх 6 у замежных выданнях. Выдадзена 4 манаграфіі, 3 вучэбныя дапаможнікі, адзін з якіх з грыфам Міністэрства.

Разам з тым трэба адзначыць, што некалькі знізілася вынаходніцкая дзейнасць універсітэта з-за арганізацыйных перабудоў на міжрэспубліканскім узроўні патэнтных служб. І ўсё ж летась атрымана 14 станоўчых рашэнняў аб выдачы патэнтаў на вынаходніцтвы.

ПАДРЫХТОЎКА КАДРАЎ

Мінулы год быў ураджайным для нашай аспірантуры. Яе закончылі 17 чалавек: 10 — стацыянарна, 7 — завочна. Адзін з выпускнікоў аспірантуры датэрмінова абараніў кандыдацкую дысертацыю, 5 — прадставілі дысертацыі да абароны. Эфектыўнасць работы аспірантуры склала 35%. У прыватнасці, датэрмінова абараніла кандыдацкую дысертацыю Фядосенка Людміла Васільеўна з кафедры эканомікі і сацыялогіі працы пад навуковым кіраўніцтвам прафесара В. В. Адзінчука з Масквы.

Летась у аспірантуру было прынята 19 чалавек: 14 — на стацыянар, 5 — на завочную форму навучання. 11 яе навабранцаў — выпускнікі ВНУ 1992 года. 4 чалавекі паступілі ў мэтавую аспірантуру: 2 — на стацыянар і столькі ж — на завочную форму падрыхтоўкі.

У 1992 годзе абаронена 15 кандыдацкіх дысертацый, з іх 9 — выпускнікамі аспірантуры універсітэта розных гадоў. Як ні адзін іншы мінулы год быў плённы на доктарскія дысертацыі. Іх абаранілі Я. С. Барыс, С. С. Гіргель, Ю. У. Малінкоўскі — па фізіка-матэматычных навуках, І. М. Мельнічэнка — тэхнічных, Э. М. Энцін — гістарычных і М. А. Дзмітрыеў — па педагагічных.

Стажор з Кітая Го Вэньбінь пад маім кіраўніцтвам выканаў, абараніў дысертацыю і атрымаў ступень доктара філасофіі ў галіне фізікі і матэматыкі.

За мінулы год мы змаглі значна палепшыць якасны састаў выкладчыкаў і супрацоўнікаў, які, як вядома, панёс адчувальныя страты ў сувязі з чарнобыльскай катастрофай. У гэтым напрамку нам патрэбна яшчэ шмат папрацаваць, у тым ліку аспірантуры і аддзелу кадраў.

На 1992—93 навучальны год зацверджаны штат прафесарска-выкладчыцкага саставу ў колькасці 581 адзінкі. На 1-е снежня 1992 года ў штаце універсітэта налічвалася 511 выкладчыкаў. На ўмовах сумяшчальніцтва на 0,25 і 0,5 ставак працуе 149 выкладчыкаў універсітэта і 27 чалавек з іншых арганізацый. На сённяшні дзень ёсць 13 вакансій. У параўнанні з папярэднімі гадамі колькасць вакансій істотна зменшылася.

У мінулым годзе па конкурсу выбрана 43 чалавекі. На пасады прафесараў пераведзены ўсе выкладчыкі, якія абаранілі доктарскія дысертацыі. Летась, як і ў 1991 г., на пасады старшых выкладчыкаў былі пераведзены выкладчыкі з вялікім стажам працы і кандыдаты навук. Летась да нас на працу прыбыло 19 маладых спецыялістаў. З 1 верасня на выкладчыцкую працу прынята 12 чалавек з іншых арганізацый. На 1 снежня 1992 г. па розных прычынах звольнілася 29 чалавек прафесарска-выкладчыцкага саставу.

БЯССПРЭЧНА, сказаў у заключэнне Л. А. Шамяткоў, праблем наперадзе шмат. Гэта і фінансавае забяспячэнне, і выкананне значнага аб'ёму будаўнічых работ, капітальнага рамонту, работа грамадскіх арганізацый. За іх выкананне будуць несці адказнасць канкрэтныя кіраўнікі адпаведных падраздзяленняў. І я жадаю ўсяму нашаму калектыву новых поспехаў.

ПАТРАБАВАННІ,

ЯКІЯ ПРАД'ЯЎЛЯЮЦЦА ДА КІРАЎНІКА АСПІРАНТА

У адпаведнасці з Палажэннем аб падрыхтоўцы навукова-педагагічных і навуковых кадраў у сістэме бесперапыннай адукацыі, раздзел III, п. 23, па рашэнню вучонага савета універсітэта да навуковага кіраўніцтва падрыхтоўкай аспірантаў могуць прыцягвацца кандыдаты навук.

Навуковымі кіраўнікамі аспірантаў могуць быць кандыдаты навук:

— якія праявілі сябе перспектыўнымі навукова-педагагічнымі работнікамі;

— на працягу апошніх 5 гадоў актыўна вядучыя навукова-даследчую работу ў галіне, якая адпавядае спецыяльнасці аспіранта і маючыя сур'ёзныя вынікі навуковых даследаванняў;

— маючыя надрукаваныя навуковыя працы або аўтарскія пасведчанні на вынаходніцтвы па адпаведнай спецыяльнасці;

— маючыя добрыя вынікі (паказчыкі) у кіраўніцтве аспірантамі і саіскальнікамі;

Для зацвярджэння на вучоным савеце універсітэта прадстаўляюцца наступныя дакументы;

1) разгорнутая выпіска з пратакола пасяджэння кафедры (факультэта) з характарыстыкай аб навукова-педагагічнай і навуковай рабоце мяркуемага навуковага кіраўніка — кандыдата навук;

2) спіс надрукаваных навуковых прац, вынаходніцтваў і справаздач па навукова-даследчых работах (за апошнія 5 гадоў), форма 1.II.

СПОНСАРЫ ГАЗЕТЫ

Кожнае выданне ў наш складаны сацыяльна-эканамічны час патрабуе вялікіх выдаткаў. У крытычным становішчы апынуліся нават многія цэнтральныя выданні.

Не лепшая доля напаткала і шматтыражныя газеты. За нейкія няпоўныя два гады, напрыклад, на «Гомельскі універсітэт» паліграфічныя затраты ўзраслі ў 70 разоў. Непамерна вырас кошт і газетнай паперы. Так што кожны нумар нашай газеты, як кажуць, абыходзіцца ў добрую капеечку. І хоць мы знаходзімся на дзяржбюджэце, аднак шукаем спонсараў, якія б аказвалі фінансавую падтрымку універсітэцкай шматтыражцы. Добры прыклад паказаў Цэнтральны райсавет г. Гомеля. У 1991 годзе на выданне нашай газеты ён пералічыў 4 тыс. руб., а летась— 35 тыс. руб.

З 1992 года спонсарам «Гомельская універсітэта» стаў прафком студэнтаў ГДУ, які таксама аказвае газеце фінансавую падтрымку.

Самую ж істотную дабрачынную дапамогу мы атрымалі ад навукова-вытворчага прадпрыемства «Сучасныя тэхналогіі» (дырэктар М. У. Філімоненка). Гэтае НВП у лістападзе мінулага года пералічыла 150 тыс. руб. для набыцця нашай газеце пяці тон паперы.

Разлічваем на тое, што сёлета ў нашай газеты з'явяцца новыя спонсары.

КАНІКУЛЫ ПРОЙДУЦЬ ЦІКАВА

За напружанай, клапатлівай парой зімовай сесіі студэнты заўсёды з нецярпеннем чакаюць заслужанага адпачынку — канікулаў. І, зразумела ж, ім хочацца, каб прайшлі яны весела і запамінальна. А магчымасці для гэтага ёсць. Так, аб'яднаннем прафсаюзаў Гомельскай вобласці для студэнтаў нашага універсітэта выдзелена 160 пуцёвак на базу адпачынку аб'яднання «Гідрааўтаматыка» «Залатыя пяскі» у Сцюдзёнай Гуце. Тут будуць адпачываць і праходзіць зборы студэнты факультэта фізічнай культуры. За пуцёўкі яны заплоцяць 10% іх кошту — 1005 руб. Зборная ж каманда ГДУ па фехтаванню ў складзе 25 чалавек адпачне бясплатна ў санаторыі «Чонкі».

Наш галіновы прафсаюз адукацыі і навукі даў магчымасць прафкіці неабходнае лячэнне 6 студэнтам універсітэта ў санаторыях Беларусі: «Лётцы», «Нарач», імя Леніна (Бабруйск), а таксама ў Трускаўцы і Кіславодску. На пуцёўках прафсаюза з 25 студзеня на два тыдні адпраўляюцца адпачываць на турбазу «Севастопаль» яшчэ 140 студэнтаў ГДУ, заплаціўшы па 690 руб. Гасцінна прыме 30 студэнтаў, якім неабходна аздараўленне і лячэнне, наш мясцовы санаторый «Чонкі». Пуцёўка сюды ім абыдзецца ў 1595 руб.

І вельмі пашанцавала тым, хто заслужыў права паехаць у час канікулаў на І зімовы злёт моладзі Рэспублікі Беларусь «Юнацтва-93», у праграме якога чатыры фестывалі маладзёжнай творчасці: сустрэчы з зоркамі рэспубліканскай эстрады, тэатра, кіно, штодзённыя кінапрагляды, канцэртныя праграмы, дыскатэкі, знаёмства з аднагодкамі з Францыі, Германіі, Польшчы, Шатландыі, Англіі, а таксама катанне на каньках, лыжах, зімовая рыбная лоўля і інш.

Злёт пачаў сваю работу сёння фестывалем «Маладзёжная сцэна». У ім прымаюць удзел 30 студэнтаў ГДУ — члены турыстычнага клуба «Адысей», барды.

З 26 студзеня па 4 лютага будзе праходзіць конкурс-фестываль «КВЗ-93», на які паедуць 95 студэнтаў, у тым ліку ўдзельнікі мастацкай самадзейнасці нашага універсітэта.

З 5 па 14 лютага ў рамках злёту — фестываль тэатральнай і музычнай творчасці. 15 самадзейных артыстаў народнага студэнцкага тэатра ГДУ «Люстэрка» (кіраўнік У. Ушакоў) пакажуць на ім сваю ўжо добра вядомую гомельскім гледачам пастаноўку — спектакль па апосесці У. Вайновіча «Незвычайныя прыгоды салдата Чонкіна».

Завершыць вялікую цікавую праграму злёту фестываль музычнай творчасці моладзі «Белая Русь». На ім свае выканаўчае майстэрства разам з іншымі калектывамі рэспублікі прадэманструюць 30 удзельнікаў універсітэцкай народнай харавой капэлы «Дзяніца» (кіраўнік М. Казлоў).

У прафкоме студэнтаў ёсць таксама пуцёўкі ў дом адпачынку «Нарач»: з 14 па 28 лютага; з 26 лютага па 12 сакавіка; з 28 па 14 сакавіка; з 29 сакавіка па 12 красавіка. 10-працэнтны іх кошт — 678 руб.

ПАЭТЫЧНАЯ СКАРЫНІЯНА

(Працяг. Пачатак у № 19 за 1992 г.)

Першым беларускім паэтам, які ўключыў Ф. Скарыну ў якасці героя не ў адну, а ў дзве паэмы, з'яўляецца М. Арочка. У драматычнай паэме «Курганне» сам народ звяртаецца да Скарыны, праз многа часу. У сённяшнія дні Скарына зноў уступаецца за яго, раскрывае сваю жыццёвую пазіцыю. Нельга не заўважыць, што паэт і ў вершах звяртаецца да гэтай вечнай тэмы («Слова да Скарыны», «Голас беларускіх мясціц у Вільні», «Прамаўленні Скарыны»). Драматычная паэзія М. Арочкі «Судны дзень Скарыны» — другі значны твор (пасля паэмы М. Клімковіча) пра Скарыну. Тут паэт не абмяжоўваецца, як большасць паэтаў у вершах, каб па-свойму прачытаць урывачныя падзеі, справы, думкі, мары Ф. Скарыны, а імкнецца даведацца, вывесці з намаляваных фактаў прычыны, якія перашкодзілі Ф. Скарыну дасягнуць у сваёй высакароднай справе значна большых поспехаў.

Тут М. Арочка даволі поўна і дакладна апісвае нерацыянальную, перашкаджаючую яго асноўнай жыццёвай справе, вымушаную судовую цяганіну, у якую незаконна і гвалтоўна яго ўцягваюць тыя, хто байцца яго асветніцкай дзейнасці і прасвятлення беларускага народа.

Прыклад Ніла Гілевіча пацвярджае тую ісціну, што чым паэт больш таленавіты, тым часцей ён звяртаецца да найбольш важных для народа праблем, тым лепш, нагляднаі глыбока іх даследуе. Менавіта таму ён так уважліва ставіцца да вельмі дарагога для народа вобраза Ф. Скарыны, да каштоўных яго спраў. Усім паэзіі вершам паэта характэрны высокі пафас, усе яны адчувальна «угрызающа» ў граніт пароды, якая называецца «Праблема Ф. Скарыны».

Паэма В. Аколавай (1954) «Палачанка Ірэна, альбо Вяртанне Скарыны» — своеасаблівая, хоць і арыгінальная, але празмерна «зафантазаваная». Яе можна зразумець і як «разбуджванне» Ф. Скарынам, і нават не галоўным чынам Скарынам, зняважанай злымі сіламі даўняй мінуўшчыны, і як вырватанне Скарынам, які вярнуўся (зноў жа і не адным Скарынам), нядаўняй мінуўшчыны, сталінскай і застойнай. Вялікім укладам у паэтычнае даследаванне жыцця і дзейнасці Ф. Скарыны ўнесла паэтэса вянком санетаў «Святая Маргарыта» і вершамі.

Рыгор Барадулін у «Самоце паломніцтва» прывычна, у наватарскай форме, спыняецца на розных вядомых аспектах жыцця і дзейнасці Ф. Скарыны. Тут раскрываецца значэнне гэтай дзейнасці для ўзмужнення беларускай мовы, найдалая спроба Ф. Скарыны данесці святло навукі да Масквы і адначасова палепшыць сваё цяжкае фінансавае становішча ў імя расшырэння сваёй галоўнай жыццёвай справы... Асноўнай думкай паэмы, здаецца, з'яўляецца тое, што шматлікія жыццёвыя няўдачы Ф. Скарыны, хуткае «астыванне» і нежаданне яго фундатараў займацца непрыбытковай для іх грашова мяшка справай навадзіць Ф. Скарыну на ўсведамленне сваёй самотнасці:

Палону пазнання
Палоннік
Сваёй спагадае бядзе.
Абраннік дарогі —
Паломнік
Сам-насам
З самотай ідзе.

А. Разанаў да праблемы Ф. Скарыны падышоў з іншага боку. У трох невялікіх, напісаных белым вершам паэмах ён перадае асэнсаванне ім заместь некаторых Скарынавых кніг, у тым ліку яго прадмоў да іх. Змястоўна, глыбока, поўна і маляўніча пераказвае паэт прадмову Ф. Скарыны да ўсіх кніг «Бібліі», пра сутнасць і значэнне Бібліі:

Гэтая кніга
дзецям і простым людзям —
навука,
а мудрацам і вучоным —
дык дзіваванне.
Яна, як рака цудадзейная,
адначасова
плыткая —
можна па ёй і дзіцяці
брысці, —
і незвычайна глыбокая —
слон плысці мусіць.

Адно з важнейшых пытанняў скарыназнаўства, не закрытых да сённяшняга дня, — час нараджэння асветніка — даследчыкі і, як бачым, паэты, спрабуюць вырашыць пры дапамозе скарынаўскага кніжнага знака, які, як вядома, складаецца з адлюстравання сонечнага дыска, правы бок якога (дыска) прыкрыты паўмесяцам. Уладзімір Скарынкін уласцівымі паэзіі метадамі і сродкамі ў паэме «Астральны знак Скарыны» даследуе гэту праблему на фоне першых крокаў у самастойнае жыццё, якія былі зроблены насуперак жаданням бацькі, на фоне асветніцкай дзейнасці, далёка ад радзімы і на роднай зямлі. Вуснамі самога Ф. Скарыны У. Скарынкін раскрывае таямніцу астральнага знака першадрукара, якой, відаць, і сам прытрымліваецца:

Мае нараджэнне было
Адзначана рэдкай
прыроднаю з'явай —
На сонейка
месяц наплыў,
як бяльмо.
І цёмна зрабілася
нечаканым днём,
Зірнуў недасведчана
жах з-пад павек...
Мне з цемраю невуцтва
наканавана
Самааддана змагацца
ўвесь век.
Пакуль уладарыць
імгла па-над светам,
Спакойна і ціха
я жыць не магу.
Аднак неўзабаве
развее асвета
Змрок невуцтва
і цемрашальства смугу!

Гэтым самым паэт выразіў прызнанае і даказанае ўсімі асноўнае крэда Ф. Скарыны. Паэма У. Скарынкіна пра Ф. Скарыну, бадай, найбольш поўна ахоплівае самастойны жыццёвы шлях асветніка. Новым мазком з насычанай палітрай бачыцца нам і вялікі верш паэта «Пачатак». Ён у некалькі відазмененай форме ўвайшоў у паэму «Астральны знак Скарыны». Тут абыгрываецца канфлікт бацькі і Францішка па пытанню пераемнасці апошнім гандлярскай справы, спробы бацькі дабіцца гэтага ад сына сілай, пагрозамі.

Нельга абысці маўчаннем і ўклад паэтэсы Данутьі Вічэль-Загнетавай (1938). Яна адкрыла ў праблеме Скарыны аж 12 старонак-вершаў ці ўрыўкаў з іх. Найбольшы па аб'ёму — «Першае падарожжа». Тут Скарына толькі ўваходзіць у жыццё — едзе першы раз у Рыгу. Гэта выклікала ў будучага вялікага беларускага народа глыбокія ўражанні, некаторыя з іх дапамаглі яму ў будучым, шмат у чым вершы разважанняў. Падарожжа выклікала ў Скарыны жаданне паглядзець, а што там ў свеце далей за Рыгу? Вершы накштальт сонечных праменняў — выхопліваюць з цёмнай тоўшчы вякоў паасобныя дэталі з вялікага эпічнага палатна жыцця і спраў Скарыны, якое нам і будучым пакаленням трэба па мазку, па тону, па фарбе, па дэталь ці дамаляваць.

Пытанні нацыянальнай культуры, нават сярэдняй важнасці, не застаюцца па-за ўвагай і такога глыбока нацыянальнага паэта, як Сяргей Панізнік. Знойдзена сем яго вершаў на гэтую тэму. У іх паэт захапляецца веліччу Ф. Скарыны, заўважае, якая багатая гісторыя ў беларускага народа. Маючы на ўвазе і Ф. Скарыну, паэт усклікае:

Як поўныя кублы —
стагоддзі.
Зачэрпні па гарцу
з кожнага —
прыпамінамі свет
напоўніцца...

Не можа не з'явіцца гонарам для складальнікаў зборніка і тое, што ў ім упершыню друкуецца верш вядомага паэта і вучонага-філолага Алега Лойкі «Прылілеі Скарыны». Тут неразрыўна зінтэраваны праблемы беларускай культуры часоў Скарыны і сённяшняга дня. Верш праз паэтычную прызму майстра праламляе шматлікія цяжкасці Скарынавага жыцця і перашкоды для яго працы і заканамерны вынік яго настойлівасці і мужнасці — перадоленне многіх з іх.

З вялікай колькасці беларускіх паэтаў-скарыністаў варта назваць яшчэ Алеся Пшыркова (1937), Ніну Загорскую (1940).

Паэты ж суседніх народаў на Ф. Скарыну, на жаль, звярнулі вельмі мала ўвагі. Знойдзены ўсяго два вершы на рускай мове («Беларусь» Уладзіміра Грышановіча і «Франциску Скорине» Ядвігі Дзвінскай). Ды і то гэта рускамоўныя беларускія паэты. Праўда, трэба тут заначыць, што пошукі вершаў вяліся толькі ў беларускай літаратуры. А беларускія паэты спецыяльна не праглядалі рускую паэзію на пытанне знайсці тэмы звароты паэтаў да вобраза Скарыны. Апублікаваны ў нас у перакладзе на беларускую мову тры вершы ўкраінскіх паэтаў («Прытча пра Скарыну», «Сонца «Слова» Рамана Лубкіўскага (1941) і слупок з вянка санетаў «Хлеб» Тамары Каламіец (1935).

Шкада, канечне, што мала паэтаў суседніх, а з далейшых — і таго няма — народаў удастоілі нашага вялікага Скарыну сваімі паэтычнымі адкрыццямі. Але лепш мала, чым ніколькі.

Закончыць агляд паэтычнай Скарыніяны хацелася б на вершы «Францішак Скарына» беларускага паэта Алеся Барскага (1930), які жыве ў Польшчы і піша па-беларуску. Тут Скарына таксама паказваецца ў працы, у сваёй жаданай стыхіі. Зрабіўшы гэта, паэт яшчэ раз, на заканчэнне піша:

Ноч ідзе. Заснулі брук
і тратуары.
Горад пакрывае змрочнай
світкай ціша.
Толькі ў друкарні трудзіцца
і марыць
Сціплы і вялікі Скарына
Францішак.

К. УСОВІЧ,
загадчык музея-лабараторыі Ф. Скарыны.

(Заканчэнне будзе).

А для дзяцей найбольшае свята...

У наш бедны на радасці час прафком універсітэта выкарыстоўвае ўсе наяўныя магчымасці для аказання дапамогі членам прафсаюза. На асаблівым рахунку ў яго знаходзяцца групы супрацоўнікаў найменш сацыяльна абароненыя. У прыватнасці, мнагадзетныя сем'і.

Так, днямі аказвалася гуманітарная дапамога з Германіі па лініі фонда мнагадзетных сем'яў. Прафком дабіўся, каб гэты фонд уключыў у спісы на аказанне дапамогі мнагадзетныя сем'і супрацоўнікаў універсітэта звыш устаноўленай разнарадкі. У выніку восем мнагадзетных сем'яў супрацоўнікаў ГДУ атрымалі па 10 кг макаронаў, мукі, амаль 14 літраў сокаў, шмат кандытарскіх вырабаў. Дапамогу на адну сям'ю можна было з цяжкасцю аднесці толькі двум чалавекам.

Дапамога атрымана ў многім і дзякуючы намаганням асістэнта кафедры эканомікі і сацыялогіі працы А. Л. Вайцішкінай.

Такая колькасць ласункаў і сокаў з'явілася для нашых дзяцей сапраўдным святам. За іх шчыра дзякую чулым супрацоўнікам нашага прафкома.

К. УСОВІЧ,
загадчык музея-лабараторыі Ф. Скарыны.

У рэдакцыйнай пошце—паэзія

Ольга КОВАЛЕНКО,
студентка I курса филфака.

ОТРЕЧЕНИЕ

Я отрекаюсь от всего,
Что делает меня жестокой.
Я отрекаюсь от того,
Кто душу сделал одинокой.
Я отрекаюсь ото лжи,
Что гложет свет и век наш
смутный.
Как колоски засохшей ржи,
Что бросишь под ноги минутно.
Я отрекаюсь ото зла,
Что в нас заложено с рожденья,
Я отрекаюсь от вина,
Что держит нас в часы забвенья.
Я отрекаюсь от друзей,
Кто предают тебя с улыбкой.
От глупых девичьих идей,
От звуков старой, чудной скрипки.
Я отрекаюсь, чтобы вновь
Не совершить былых промахов,
Чтобы сберечь свою любовь,
Не положить её на плаху.
Я отрекаюсь от зимы,
Что в сердце каждом притаилась
И от безумства той мечты,
Что мне, увы, так долго снилась.

—◆—

Сергей МОРОЗ,
студент I курса филфака.

НЕ ДАЙ

Плохо обо мне, прошу, не думай.
И о новой встрече не мечтай.
Ни деянием, ни тайной думой
Мне не дай унизиться, не дай!
Не дари укоров и улыбок,
Страстно рук при встрече не сжимай.
Мной допущено достаточно ошибок,
Мне не дай унизиться, не дай!
Тайным чувствам не позволь
продлиться,
Мы виновны... Ты — не обвиняй.
Помоги забыть, но не забыться,
И не дай унизиться, не дай!

Народны каляндар

СТУДЗЕНЬ

19-га студзеня. Хрышчэнне Госпада Бога. «На Хрышчэнне снег камякамі — да ўраджаю, ясны дзень — да неўраджаю».

25-га. Таццянін дзень. Сонца на Таццяну — да ранняга прылёту птушак, снег — да дажджлівага лета.

28-га. «Прападобны Павел — дзень дабавіў». Зорная ноч — да ўраджаю.

30-га. Дзень Антона-Перазімніка.

31-га. Афанасій-ламанос. Сонца ў поўдзень — да ранняй вясны.

Каляднае свята каля самавара.
Фота У. Чысціка.

Спорт

ДРУГІЯ Ў РЭСПУБЛІЦЫ І... У ВОБЛАСЦІ

Завяршылася 1-я абласная спартакіяда сярод студэнтаў ВНУ, якая праходзіла па трох відах спорту: плаванню, валейболу і настольнаму тэнісу.

Пракаменціраваць вынікі абласной спартакіяды мы папрасілі галоўнага спецыяліста Гомельскага аблспарткамітэта Якава Пратасава. Вось што ён сказаў:

— Трэба падкрэсліць, што першая абласная спартакіяда прайшла на добрым арганізацыйным узроўні. Вынікі яе наступныя: на 1 месцы — Беларускі інстытут інжынераў чыгуначнага транспарту, на 2-м—Гомельскі універсітэт і на трэцім — Гомельскі політэхнічны інстытут.

Скажу шчыра, што студэнты універсітэта не на «сваім» месцы. Мы ж ведаем патэнцыяльныя магчымасці ГДУ. Гэта адбылося, на мой погляд, з-за арганізацыйных «праколаў», якія дапусцілі трэнеры па відах спорту. Думаю, што гэта часовае адступленне.

Хачу падкрэсліць, што прынята рашэнне праводзіць падобныя спартакіяды штогод і спадзяюся, што ўжо сёлета універсітэт зойме свае законнае месца...

Цяжка штосьці дадаць да слоў Якава Максімавіча, але, будзем спадзявацца, што падобнае больш не паўтарыцца, таму што ў мінулым годзе наш універсітэт заняў ганаровае другое месца ў рэспубліканскай спартакіядзе, дзе барацьбу за ўзнагароды вялі больш 30 ВНУ.

КАЛІ Ў ВАС БЯДА

У Гомелі адкрылася служба даверу. Кожны, хто пажадае, набраўшы нумар тэлефона 3-47-23, пачуе добрую параду і падтрымку. Ананімнасць размовы гарантуецца. Тэлефон даверу працуе штодзённа з 17.00 да 20.00. Выхадныя дні: субота і нядзеля. Не замыкайцеся ў сваёй бядзе, званіце! Вам пастараюцца дапамагчы вопытныя псіхолагі.

Хочаце—верце, хочаце—праверце

ЗНОЙДЗЕНЫ ПАПІРУС, ДЗЕ ПРАДКАЗАНА ГІСТОРЫЯ ЧАЛАВЕЦТВА ДА 2055 ГОДА

Як паведаміла канадская газета «Уіклі уорлд ньюс», у 1987 годзе ля берагоў Багамскіх астравоў акіянолагі знайшлі старажытную урну. Вазу «даследавалі» рэнтгенаўскім апаратам. На здзіўленне вучоных, яны заўважылі скрутак, які потым аказаўся папірусам. Вугляродны аналіз паказаў, што знаходцы ад 4000 да 4500 гадоў. Калі запісы нядаўна расшыфравалі, вучоныя здзівіліся яшчэ больш: папірус утрымліваў прадказанні будучага.

Напрыклад, у папірусе прадказана існаванне Настрадамуса, які ў свой час прадказаў з'яўленне Гітлера і эпідэміі СНІДа. Указана дата адкрыцця Калумбам Амерыкі — 1492 год, а таксама вялікая крывавая падзея на Амерыканскім кантыненце — Грамадзянская вайна мінулага стагоддзя. У будучым бачылася развіццё тэхнікі для палётаў, нават ёсць апісанне высокаскарасных лайнераў. На 1969 год прызначалася высадка чалавека на Месяц. Менавіта ў гэтым годзе на Месяцы з'явіўся амерыканскі міжпланетны экіпаж.

Цікава, што тысячы гадоў назад прадказвалася знікненне магутнай сусветнай дзяржавы. Магчыма, гэта можна аднесці да былога Савецкага Саюза. Праўда, год называўся не 1991, а 1992-гі (можа, распад яшчэ не зусім завяршыўся?).

А вось для другой магутнай сусветнай дзяржавы прадказвалася з'яўленне новага моцнага лідэра, які раней не быў звязаны з палітычнымі коламі. Амерыканскія эксперты адразу назвалі свайго земляка, мультымільярдэра Роса Перо, які вылучыў сваю кандыдатуру на пасаду прэзідэнта ЗША. Але гэты прагноз не спраўдзіўся.

У выніку падзення велізарнага метэарыта ў 1994 годзе, абяцае загадкавы папірус, загіне нейкая «злая нацыя Сярэдняга Усходу». Газета «Уіклі уорлд ньюс» мяркуе, што гэта сённяшні Ірак. Трэба думаць, астатнія сярэднеўсходнія нацыі нязлыя.

Нашых чытачоў павінна прымусіць задумацца наступнае прадказанне папіруса. К 2021 году, сведчыць ён, «людзям не трэба будзе працаваць». Але вучоныя-дэшыфроўшчыкі не сцвярджаюць, што гаворка ідзе аб перамозе рабатызацыі ў вытворчасці і быце.

Ці не можа здарыцца так, што людзі зусім абляну́юцца і не захочуць працаваць?.. Прыкладаў таму, здаецца, ужо і цяпер дастаткова.

Пакуль палітыкі спрачаюцца, як забараніць ядзерную зброю, дзесьці вядуцца вялікія распрацоўкі адваротнага характару. Як жа іначай растлумачыць, што папірус прадказвае на 2032 год з'яўленне персанальнай зброі, больш магутнай, чым ядзерная. А яшчэ праз чатыры гады (2036 г.) народзіцца дзіця з незвычайна высокім інтэлектам.

На 2043 год назначана стварэнне «таблетак маладосці», ці такога прэпарата, які прадоўжыць чалавечае жыццё яшчэ на сто гадоў. Эх, дажыць бы ды прыняць іх...

У 2052 годзе, на думку старажытнага аракула, будзе адкрыта нейкая прыстаўка да чалавечых мазгоў, для тэлепатычнай сувязі на адлегласці. Мабыць, гэта вынаходства называецца шарыкамі, якіх можна будзе дабіраць у выпадку нястачы ўласных?

Дзіўна, што пры сённяшніх ужо высотах навукі і тэхнікі з папірусная далёка нам гаварыць: у 2055 годзе знікнуць вядомыя раслінныя арганізмы. У адносінах да СНД (калі захаваецца) гэта хутчэй за ўсё азначае, што зімой 2055 года бульбы ў магазінах зноў не будзе.

Больш таго, на гэтым годзе заканчваюцца прадказанні старажытнага празорца. Доктар Лео Фрыдрых з Новай Зеландыі каменціруе гэты факт наступным чынам. Здаецца, нас падводзяць да думкі, што ў 2055 годзе штосьці здарыцца. Даволі змрочная перспектыва, тым больш, што многае з прадказанняў ужо збылося.

Вось такія звесткі дайшлі да нас з далёкага часу. Справа чытачоў — верыць ці не верыць сенсацыйным прагнозам. Аднак калі прыняць да ўвагі, што да 2055 года яшчэ шэсцьдзесят два гады і самае страшнае здарыцца толькі тады, а не заўтра і не ў двухтысячным, як абяцалі раней, мабыць, можна з палёгкай уздыхнуць і проста пачаць жыць. Час дазваляе.

(Перадрукавана з газеты «Звязда»).

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытат, эканамічных даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася даных, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не раздзяляючы пункту гледжання аўтара.

«Гомельскі універсітэт» — газета Гомельскага дзяржаўнага універсітэта імя Ф. Скарыны.

Наш адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 1-18, тэл. 57-43-21.

Спонсары газеты — Цэнтральны райсавет народных дэпутатаў г. Гомеля; НВП «Сучасныя тэхналогіі», прафком студэнтаў.

Гомельская фабрыка «Палесдрук» Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь г. Гомель, Савецкая, 1.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

Аб'ём 1 друк. арк.
Тыраж 1.500 экз.
Заказ 35.

Падпісана да друку ў 15.00.